

MAX

Blended teaching

Hoe combineer je

offline en online leren?

MALMBERG
a Sanoma company

**Kom
verder**

Voorwoord

Hoe combineer je online en offline leren? En wanneer biedt blended teaching ook echt meerwaarde? Bij die vragen stond ik stil tijdens een sessie op de IPON op donderdag 8 februari 2018. Docenten reageerden zo enthousiast op de sessie, dat ik besloot deze whitepaper over blended teaching te ontwikkelen. De inhoud sluit aan op die van de sessie en is op een aantal punten uitgebreid.

Het afgelopen jaar hebben mijn collega's en ik veel docenten uit het voortgezet onderwijs gesproken, onder meer over hun praktijkervaringen bij online en offline lesgeven. Die gesprekken leverden veel nuttige inzichten op, waar anderen van kunnen profiteren. Om die reden besloot ik ze te bundelen in een sessie en nu dus ook in deze whitepaper.

Ik hoop je hiermee te inspireren. Het zou fantastisch zijn als de tips je helpen om (verder) aan de slag te gaan met de mogelijkheden van blended teaching in jouw lessen.

Heb je na het lezen van deze whitepaper nog vragen? Of vind je het leuk om over dit thema te sparren? Neem dan vooral contact met me op, ik hoor graag van je!

Met vriendelijke groet,

Mark Zweegers

Portfoliomanager

mark.zweegers@malmberg.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1 Blended teaching	3
1.1 Wat is blended teaching?	3
1.2 Offline teaching	3
1.3 Voor- en nadelen van offline teaching	3
1.4 Online teaching	4
1.5 Voor- en nadelen van online teaching	4
1.6 Kansen van blended teaching	6
2 Keuzes maken	7
2.1 Visies en ontwikkelingen	7
2.2 Stijl	7
2.3 Ervaring	8
2.4 Voorzieningen	8
2.5 Doelgroep	8
2.6 Les- en leerdoel	8
2.7 Investerings en opbrengsten	9
3 Tips en tools	11
Tot slot	12
Verwijzingen	13
Colofon	13

Inleiding

Als het in het onderwijs gaat over de combinatie tussen online en offline, ligt de focus vaak op de leerling. Niet gek dus, dat er veel wordt gesproken over blended learning. Het begrip blended teaching kom je daarentegen nog niet vaak tegen. Met deze whitepaper brengen we daar verandering in, want: juist het perspectief van docenten is belangrijk. Zij zijn tenslotte degenen die blended learning mogelijk maken.

Optimale balans

Als onderwijstechnologie wordt toegepast op de juiste manier, kan het van grote meerwaarde zijn. Toch geven docenten in het voortgezet onderwijs aan het soms lastig te vinden om alle mogelijkheden van online tools te integreren in de les. Ook vinden veel docenten het lastig om een optimale balans te vinden tussen online en offline lesgeven. Het gevoel overheerst dat er gekozen moet worden tussen online of offline, terwijl dat in werkelijkheid veel genuanceerder ligt. De keuze voor online en offline is afhankelijk van heel wat factoren, die kunnen variëren van les tot les.

Tips en handvatten

Dat het niet zo zwart-wit is, maakt het er niet gemakkelijker op. Deze whitepaper geeft docenten in het voortgezet onderwijs tips en handvatten om blended teaching (meer) vorm te geven, zodat in iedere situatie een goede afweging en daarmee een bewuste keuze kan worden gemaakt voor online of offline leren.

"Welke vorm je ook kiest – online, offline of een combinatie – zorg dat je een doel voor ogen hebt met de tool die je gebruikt. Als je niet weet wat je wil bereiken, weet je ook niet of het een succes is."

1 Blended teaching

Dat het gebruik van digitale leermiddelen naast de beproefde offline lesmethoden van meerwaarde is, staat niet ter discussie. Volgens de *Vier in balans-monitor* van Kennisnet blijft het gebruik ervan gestaag toenemen. Met name het digibord en digitaal lesmateriaal vinden gretig aftrek onder docenten, maar er zijn nog veel meer mogelijkheden om offline en online leren met elkaar te combineren.

1.1 Wat is blended teaching?

Onder blended teaching verstaan we: het gebruik van online en offline tools in verschillende fases van het leerproces. Afhankelijk van jouw voorkeur en situatie bied je de lesstof aan in een combinatie van online en offline leren. De kunst is om het beste van verschillende lesvormen met elkaar te combineren. Een kenmerk van blended teaching is dan ook een constante beweging op de lijn tussen online en offline leren. Om een optimaal leerresultaat te behalen, vraagt elke les om een unieke combinatie tussen online en offline leermiddelen.

1.2 Offline teaching

Offline teaching is het best te omschrijven als: alle onderwijstechnieken waarbij je als docent geen gebruik maakt van digitale hulpmiddelen. Offline teaching beperkt zich daarmee niet tot opdrachten in het werkboek of een klassikale presentatie; het kan ook een experiment zijn op het schoolplein of in het scheikundelokaal. Diverse didactische spel- en gespreksvormen vallen ook binnen deze categorie.

1.3 Voor- en nadelen van offline teaching

Veel docenten zien offline lesmethoden als een veilige manier van lesgeven; ze bieden zekerheid en houvast. We zetten de voor- en nadelen van offline teaching voor je op een rij:

Voordelen offline teaching

Vertrouwd. Offline is voor veel docenten een vertrouwde manier van lesgeven. De methoden, de opdrachten en de lesvormen zijn bekend. Hierdoor sta je als docent met zelfvertrouwen voor de klas, wat erg belangrijk is bij het overdragen van lesstof.

Onafhankelijk. Wie voor offline lesmethoden kiest, is niet afhankelijk van de aanwezigheid van devices en een digitale infrastructuur. Je hebt er geen computers, iPads of smartboards voor nodig. Je eigen vakkennis en vaardigheden zijn voldoende.

Controle. Bij gebruik van offline lesmethoden heb je veel controle over het verloop van je les. Dit in tegenstelling tot online teaching. Met een beetje pech heb je last van een haperende wifi-verbinding, een webpagina die niet wil openen of een online oefenprogramma dat continu crasht.

Rust. Omdat alle werkzaamheden zich bij gebruik van offline lesmethoden in de klas of op de werkplek afspelen, heb je overzicht over waar leerlingen precies mee bezig zijn. Dit geeft veel docenten rust.

Nadelen offline teaching

Meeliften. Wie met offline lestechnieken werkt, kan niet altijd op het moment zelf controleren of iedere leerling de stof ook daadwerkelijk begrijpt. Stel je vragen klassikaal? Dan geeft slechts één leerling antwoord. Kijk je klassikaal na? Dan heb je geen zicht op de fouten die een individuele leerling maakt. Je hebt als docent dus niet de zekerheid dat de lesstof door iedereen voldoende wordt geïnternaliseerd.

Differentiatie. Bij offline lestechnieken is het moeilijker om individuele verschillen tussen leerlingen te ontwaren en daarop in te spelen. Wie loopt voor? Wie loopt achter? Wie heeft misschien extra instructie nodig? Wie kan juist op een hoger niveau werken? Bij offline werken loop je een groter risico dat er zowel leerlingen zijn die zich vervelen als leerlingen die het maar amper kunnen bijbenen.

1.4 Online teaching

Online teaching is het best te omschrijven als: alle onderwijstechnieken waarbij je gebruikmaakt van hulpmiddelen die zijn verbonden aan het internet. Online is in dit geval een breed begrip. De online leeromgevingen bij lesmethodes vormen een belangrijke component, maar bij gebruik van het smartboard werk je ook al online. Daarnaast zijn er heel wat tools die je in de les kunt verwerken: van simpele quizen en online toetsen tot Google Classroom en instructievideo's.

1.5 Voor- en nadelen van online teaching

Veel docenten zien de inzet van online tools als een verrijking van hun lessen. De online mogelijkheden zijn eindeloos: het barst van de online hulpmiddelen die je kunt inzetten tijdens de les. Een nadeel hiervan is dat het kan leiden tot keuzestress. Bovendien kunnen online tools frustratie opleveren als het gaat om toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid. We zetten de voor- en nadelen van online teaching voor je op een rij:

Voordelen online teaching

Actief. Het gebruik van online tools kan zorgen voor een actievere verwerking van de lesstof. Zo staat in een rapport van Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) dat bij het aanleren van handelingen de visuele elementen van digitale hulpmiddelen effectiever zijn dan statische plaatjes.¹

Motivatie. Online lestechnieken kunnen de motivatie van leerlingen verhogen, doordat ze beter aansluiten bij hun belevingswereld. Zo gebruiken leerlingen YouTube ook in hun vrije tijd en een interactieve quiz is stukken leuker dan een papieren toets.

Inzicht en overzicht. Veel online leeromgevingen bij lesmethodes geven direct inzicht in welke leerlingen extra aandacht nodig hebben en op welk onderdeel ze vastlopen. Blijkt uit de data dat de hele klas de lesstof goed beheerst? Dan kun je kiezen voor extra verdieping.

Gepersonaliseerd. Bij veel online lesmethoden krijgt de leerlingen veel autonomie. Ze kunnen een gepersonaliseerd leerpad volgen dat is afgestemd op hun individuele leerbehoeften. Ook is het mogelijk om extra te oefenen en te werken in je eigen tempo.

¹ <https://www.nro.nl/kennisrotondevragenopeenrij/effect-blended-lesmateriaal-op-onderwijsresultaten/>

Nadelen online teaching

Devices. Voor je kunt beginnen met online lestechnieken, zijn er een aantal randvoorwaarden waaraan je moet voldoen. Een goede internetverbinding is een vereiste, maar ook wachtwoorden en licenties zijn onmisbaar. Wie online lestechnieken in de les verwerkt, doet in sommige gevallen ook een beroep op leerlingen. Zij moeten allemaal een eigen laptop, iPad of smartphone hebben om te kunnen deelnemen aan de opdrachten.

Onrust. Autonomie kan ook een nadeel zijn. Als leerlingen op hun eigen laptop werken, zie je niet altijd waar ze mee bezig zijn. Ook kan het schakelen tussen de verschillende onderdelen onrustig verlopen. Het opstarten van het digibord, het laden van een filmpje of het instellen van het geluid gaat af van de lestijd en kan een soepel verloop van de les in de weg staan.

Investing. Het kost de nodige tijd om het enorme aanbod aan en de mogelijkheden van digitale tools eigen te maken. Kortom: het is een investering. Wil je bijvoorbeeld online toetsen? Dan moet je eerst weten hoe de software werkt en daarnaast alle vragen op een didactisch verantwoorde manier invoeren. En wil je meer uit het smartboard halen? Dan moet je eerst precies weten hoe het bord werkt. Het is belangrijk dat deze investeringen in verhouding zijn met het leerrendement.

Afleiding. Online devices kunnen voor de nodige afleiding zorgen. Naast de lesstof komt er online nog veel meer interessante content voorbij. Niet voor niks worden sociale media en YouTube ook wel omschreven als *weapons of mass distraction*.

1.6 Kansen van blended teaching

Online en offline leren hebben beide zo hun voor- en nadelen. Juist daarom kun je met een combinatie ervan een krachtige les neerzetten: afwisselend, aansprekend en duidelijk.

Uit onderzoek naar de effecten van blended leren in vergelijking met contactonderwijs zonder gebruik van digitale hulpmiddelen blijkt dat de effectiviteit van blended leren klein tot middelgroot positief is (Spanjers, Könings, Leppink, & van Merriënboer, 2014)⁴. Dit is onafhankelijk van het vak.

Digitale hulpmiddelen als aanvulling op offline lestechnieken kunnen dus zeker een positieve bijdrage leveren aan de leeropbrengst. Maar hoe maak je nu een ideale mix tussen lesgeven met én zonder digitale technologie? En hoe maak je de juiste keuze uit het enorme aanbod aan online en offline tools? In het volgende hoofdstuk geven we een aantal tips en handvatten die je daarbij kunnen helpen.

⁴ <https://www.nro.nl/wp-content/uploads/2016/09/072-Antwoordformulier-Effect-van-Blended-Leren-op-Onderwijsprestaties.pdf>

Je hoeft het wiel niet alleen uit te vinden. Onderzoek en investeer samen met collega's en deel jullie ervaringen met elkaar.

2 Keuzes maken

Geen enkele docent werkt puur offline of enkel digitaal. Lesgeven is een mix van beide en de ideale mix is niet eenvoudig te bepalen. De keuze is afhankelijk van heel wat factoren. Een duidelijke richtlijn is er niet. De keuze die je maakt moet uiteindelijk leiden tot efficiënter lesgeven en betere onderwijsprestaties. In dit hoofdstuk een overzicht van de verschillende aspecten waarbij je stil kunt staan om jouw ideale mix tussen online en offline te bepalen.

2.1 Visie en ontwikkelingen

De keuze voor de ideale mix begint bij jezelf. Wat is jouw visie als docent? En wat is de visie van de school? Als docent geef je een eigen invulling aan de les, maar ben je ook gebonden aan het digitale beleid van de school. Profileert jouw school zich met nieuwste digitale onderwijstechnieken? Dan zijn daaraan bepaalde verwachtingen verbonden.

Daarnaast zijn er binnen het onderwijs diverse ontwikkelingen die de keuze voor online of offline lesmateriaal beïnvloeden. Denk aan differentiëren. Veel docenten zoeken een manier om aandacht te besteden aan de verschillen tussen leerlingen. Digitale leermiddelen zijn daarbij niet de enige optie, maar liggen vaak wel voor de hand.

2.2 Stijl

Ook de stijl waarin je lesgeeft is van invloed op de keuze voor online of offline lesmateriaal. Hoe vul je het lesuur? Geef je directe instructie en laat je leerlingen direct oefenen met het lesmateriaal, of werken leerlingen op een ander moment voor zichzelf? Laat je leerlingen zelf op ontdekking gaan of hou je de touwtjes liever in handen? Uit onderzoek van Kennisnet blijkt dat docenten met een breed didactisch repertoire meer en vaker verschillende digitale toepassingen inzetten, dan docenten met een beperkter aantal didactische werkvormen.³

³ <https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/vierinbalans/Vier-in-balans-monitor-2017-Kennisnet.pdf>

⁴ Padlet is een online bord waarop leerlingen teksten, documenten en foto's kunnen delen - padlet.com

De meeste docenten werken zowel docentgestuurd als leerlinggestuurd en combineren deze didactische werkvormen met elkaar. De keuze voor online of offline hoeft jouw stijl niet te veranderen of in de weg te staan: zowel voor docentgestuurd als leerlinggestuurd onderwijs zijn er heel wat online én offline technieken beschikbaar.

Hou je het liefst de controle en werk je docentgestuurd? Dat kan prima offline door middel van contactonderwijs en het gebruik van lesboeken. Maar ook online technieken, zoals het digibord en informatieve YouTube-filmpjes, kun je inzetten bij deze stijl. Een leerlinggestuurde les, waarin je leerlingen ontdekkend laat leren, kan bijvoorbeeld offline door proefjes in het scheikundelokaal en online met digitale tools als Padlet⁴. Waar je de voorkeur aan geeft, kan van dag tot dag verschillen.

Welke keuze je ook maakt, werk altijd vanuit een visie. Het heeft geen zin om iPads aan te schaffen omdat je 'iets met online' wil doen. Wanneer je weet welk effect je hebt beoogd voor leerlingen, kan blended teaching een positieve bijdrage leveren aan je lessen.

2.3 Ervaring

Sta je als kersverse docent voor de klas? Dan heb je wellicht je handen vol aan de vakinhoud en het managen van de klas. Veel beginnende docenten die we spreken, geven aan zich comfortabel te voelen bij offline werken. Tegelijkertijd kun je als jonge docent juist heel vaardig zijn in het eigen maken en inzetten van online tools. Hiermee kun je de lessen naar een hoger niveau te tillen.

Ben je een docent met de nodige vlieguren? Dan kun je de lesinhoud waarschijnlijk bijna dromen. Je voelt misschien wat beter aan hoe je de leerlingen een fijne les bezorgt. De ruimte die je hierdoor krijgt, biedt mogelijkheden om te experimenteren met andere manieren om de lesstof over te dragen – bijvoorbeeld aan de hand van nieuwe digitale technieken.

Als docent voel je zelf het beste aan waar je aandacht aan moet besteden: Heb jij al jouw energie nodig voor het lesgeven alleen, of is er ruimte om te experimenteren met nieuwe tools?

2.4 Voorzieningen

Beschikt jouw school over moderne apparatuur of is het behelpen met een haperende internetverbinding? De voorzieningen zijn medebepalend voor je keuze tussen offline en online leren. Welke devices zijn er aanwezig in het klaslokaal of op de school? Bedenk welke randvoorwaarden en technieken essentieel zijn om gebruik te kunnen maken van online lesmethoden. Vergeet ook niet te informeren tot welke devices leerlingen thuis toegang hebben.

2.5 Doelgroep

Niet alleen de digitale omstandigheden spelen een rol. Ook de klas die je voor je hebt is een belangrijke factor. Wat past het beste bij de leerlingen? Hoe kun je ze motiveren? En: Onder welke omstandigheden presteren ze het best?

- Zorg ervoor dat de lesstof herkenbaar en relevant is voor leerlingen. De stof is dan gemakkelijker opneembaar en toepasbaar in de praktijk.
- Creëer ruimte voor interactie en zet in op activerend leren.
- Jouw rol als docent is bepalend voor het succes van het blended leertraject. Pas je rol aan op iedere lestechiek.⁵

2.6 Les- en leerdoel

Bij iedere les heb je een bepaald doel voor ogen. Als je weet wat dat doel is, kun je bewust kiezen voor de middelen waarmee je dat doel gaat bereiken en dus een bewuste keuze maken voor online en/of offline leren. De werking van de hartspier is bijvoorbeeld beter uit te leggen aan de hand van een digitale animatie, dan met een plaatje uit een lesboek.

Twijfel je over een online hulpmiddel? Stel jezelf de volgende vragen om te komen tot een weloverwogen keuze:

- Wat win ik door een deel van de opdrachten te vervangen door online toepassingen?
- Zorgt de digitale aanpak of toepassing voor een verbetering of een verandering van de opdracht?
- Is deze opdracht ook mogelijk zonder online hulpmiddelen?

"Als een andere docent goed het naamwoordelijk gezegde kan uitleggen, waarom zou ik dat mijn leerlingen dan niet aanbieden? Met die filmpjes kunnen ze de instructie thuis nog eens rustig terugkijken. Sommige leerlingen hebben dat echt nodig."⁷

⁵ <https://blog.sbo.nl/overig/ontwerpen-van-een-blended-leertraject/>

⁷ <https://www.trouw.nl/home/de-moderne-docent-fixt-zijn-lesmateriaal-gewoon-zelf~a46dcea6/>

2.7 Investerings en opbrengsten

Je moet een tool eerst eigen maken voor je hem kunt inzetten tijdens de les. Dit kan de nodige moeite kosten. Weeg die inspanning dan ook af tegen de waarde, de effectiviteit en de mogelijkheden voor het gebruik ervan in de toekomst. De keuze voor online of offline leren is daarmee tevens een kosten-batenanalyse.

We zetten een aantal mogelijke investeringen en opbrengsten van een blended lesprogramma op een rij. Omdat veel docenten wel bekend zijn met de investeringen en opbrengsten van offline werkvormen, zoomen we in op de investeringen en opbrengsten van online tools.

Investerings bij het toevoegen van online tools

Onderzoek	zoeken naar een geschikte tool en de tool leren kennen.
Tijd	lesstof invoeren in de digitale tool, toetsvragen maken, niveaus sorteren, etc.
Kosten	sommige tools zijn gratis, maar er kunnen ook kosten aan zijn verbonden.
Toegang	niet alleen op school, maar ook thuis moeten leerlingen toegang hebben tot digitale hulpmiddelen en devices.

Opbrengsten bij het toevoegen van online tools

Inzicht	online tools geven nauwkeurig inzicht in het leerproces van leerlingen.
Feedback	eenvoudig en gericht feedback geven per leerling.
Snel nakijken	online toetsen scheelt nakijkwerk.
Hergebruik	als je eenmaal weet hoe het werkt, kun je een tool gebruiken voor verschillende doeleinden.

Hoe meer het gebruik hoe hoger de opbrengst

Uit het jaarlijkse *Vier in Balans-rapport* van Kennisnet blijkt dat online tools meer opbrengen, naarmate docenten er meer gebruik van maken.⁶ Het rapport verdeelt docenten in drie groepen:

- 1. Kopgroep (25 procent):** gebruikt 13 à 14 verschillende ict-toepassingen in de les
- 2. Peloton (50 procent):** gebruikt 6 à 7 verschillende ict-toepassingen in de les
- 3. Staartgroep (25 procent):** ict blijft meestal beperkt tot het digibord

⁶ <https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/vierinbalans/Vier-in-balans-monitor-2017-Kennisnet.pdf>

Vooraf docenten in de kopgroep ervaren de gewenste opbrengsten van digitale hulpmiddelen: uiteenlopend van meer gemotiveerde leerlingen en efficiënter lesgeven tot aan betere onderwijsprestaties. De staartgroep ervaart verhoudingsgewijs de laagste opbrengsten. Ervaringen van docenten wijzen dus op samenhang tussen meer gebruik van digitale hulpmiddelen en hogere leeropbrengsten.

Kortom: geef niet op bij de eerste poging tot blended teaching. Het leidt misschien niet direct tot hogere onderwijsopbrengsten, maar wanneer je het tijd geeft en je meer ervaring opdoet met blended teaching, kan het uiteindelijk wel degelijk positieve onderwijsresultaten opleveren.

tip

Hoe bepaal je bij blended learning de juiste werkvorm en zorg je voor samenhang tussen de verschillende tools? Het toverwoord is **afwisseling**. Gebruik verschillende leervormen en hou rekening met de verschillende leerstijlen van leerlingen.

3 Tips en tools

In onze gesprekken met docenten over blended teaching passeren tientallen tools voor offline en online teaching de revue. In dit hoofdstuk zetten we tools op een rij die zowel offline als online gemakkelijk inzetbaar zijn.

Offline tips

Wat weet ik al?

Laat leerlingen ter voorbereiding op de les benoemen wat ze al weten over het onderwerp. Laat ze ook benoemen wat ze er graag over willen leren. Leerlingen creëren hiermee zelf een tool om bij de afronding van de les te bepalen of de leerdoelen zijn behaald. Deze formatieve aanpak werkt voor veel leerlingen motiverend.

Maak een mindmap

Laat leerlingen benoemen wat ze al weten over een bepaald onderwerp. Breng de gezamenlijke kennis op hoofdpunten in beeld door Post-its op de muur of op het raam te plakken. Op deze manier komen verschillende belangrijke begrippen als vanzelf aan bod.

Jig-Saw Methode

Leerlingen bestuderen een deel van de stof en leggen de essentie ervan aan elkaar uit. Gezamenlijk maken ze een samenvatting, waarbij ze gebruikmaken van de lesstof die ze hebben bestudeerd.

Ontdek je lesmethode!

Onderzoek welke mogelijkheden de lesmethode biedt tot offline en online leren. De meeste lesmethodes bieden tal van mogelijkheden. De kans is groot dat er diverse (digitale) tools tot je beschikking staan die je nog niet hebt gebruikt.

Online tips

Maak gebruik van filmpjes

Veel leerlingen vinden bewegend beeld interessanter dan alleen tekst en uitleg. Op digitale bronnen zoals YouTube, Schooltv en Teleblik vind je veel materiaal dat je prima kunt gebruiken ter ondersteuning van de les. Daarnaast zijn er allerlei gratis apps zoals Edpuzzle, Spiral en Playposit beschikbaar waarmee je een eigen draai kunt geven aan bestaande video's.

Flipquiz

Met Flipquiz maak je online een quiz, waarmee je bijvoorbeeld bij aanvang van een hoofdstuk op speelse wijze de voorkennis van leerlingen peilt. Er zijn zes categorieën met elk vijf vragen in oplopende moeilijkheidsgraad. Verdeel de klas in groepjes en beantwoord samen alle vragen. Welk groepje wint?

Mentimeter

Met deze app zet je tijdens de les smartphones in als stemkastjes. Voer een vraag en het aantal antwoordmogelijkheden in. Per smartphone kan bij iedere vraag slechts één stem worden uitgebracht. De uitslag verschijnt in een grafiek op het digibord. Soortgelijke tools zijn Kahoot! en Socrative.

Op zoek naar nieuwe tools voor je lessen?

Op www.onderwijsvanmorgen.nl/blendedtools vind je nog meer tips en inspiratie voor zowel online als offline werkvormen.

Tot slot

De keuze voor offline of online leren hangt af van verschillende factoren. De verhouding tussen online en offline kan daarmee per dag verschillen. Dat is geen probleem. Juist die flexibiliteit maakt van blended teaching een krachtige vorm van lesgeven, namelijk aangepast aan de dagelijkse situatie.

Ik hoop je met deze whitepaper te hebben geïnspireerd en dat de tips je helpen om (verder) aan de slag te gaan met de mogelijkheden van blended teaching. Heb je na het lezen van deze whitepaper nog vragen? Of vind je het leuk om erover te sparren? Ik hoor graag van je!

Met vriendelijke groet,

Mark Zweegers

Portfoliomanager

mark.zweegers@malmberg.nl

MAX

Deze whitepaper wordt je aangeboden door de MAX methode van Malmberg. De MAX methode is een complete leeroplossing die jou maximaal ondersteunt in je dagelijkse lespraktijk. MAX is de ideale mix van boek en digitaal. De online leeromgeving biedt unieke mogelijkheden voor verwerking en verrijking van de leerstof, leren op maat en zelfstandig oefenen. Zo halen je leerlingen het maximale uit het vak én uit zichzelf!

Kijk voor meer informatie op

www.malmberg.nl/max

Haal meer uit je vak

met de MAX methode

Verwijzingen

<https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/vierinbalans/Vier-in-balans-monitor-2017-Kennisnet.pdf>

<https://www.nro.nl/kennisrotondevragenopeenrij/effect-blended-lesmateriaal-op-onderwijsresultaten/>

<https://www.nro.nl/wp-content/uploads/2016/09/072-Antwoordformulier-Effect-van-Blended-Leren-op-Onderwijsprestaties.pdf>
- Spanjers, I.A.E., Könings, K.D., Leppink, J. & van Merriënboer J.J.G. (2014).
Blended leren: Hype of verrijking van het onderwijs?

<https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/vierinbalans/Vier-in-balans-monitor-2017-Kennisnet.pdf>

Padlet is een online bord waar leerlingen teksten, documenten en foto's kunnen delen - padlet.com

<https://blog.sbo.nl/overig/ontwerpen-van-een-blended-leertraject/>
<https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/publicatie/vierinbalans/Vier-in-balans-monitor-2017-Kennisnet.pdf>

<https://www.trouw.nl/home/de-moderne-docent-fixt-zijn-lesmateriaal-gewoon-zelf~a46dcea6/>

Colofon

Tekst

Mark Zweegers
Milou Dekkers
Kristel Heerkens

Eindredactie

Renée Conradi

Vormgeving

Vivian Hessels-Kwee | WonderStudio

Uitgeverij Malmberg
Magistratenlaan 138
Postbus 233
5201AE 's-Hertogenbosch

www.malmberg.nl

"Welke blended werkvorm je kiest,

is afhankelijk van de situatie en factoren

die op dat moment een rol spelen."